Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie VI
niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

OCENA CELUJĄCA:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania dla klasy VI:

- uczeń twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- proponuje rozwiązania oryginalne różnych problemów i treści objętych podstawą programową,
- jego wypowiedzi ustne I pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia,
- bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych, osiąga w nich sukcesy,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny.

OCENA BARDZO DOBRA:

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania dla klasy VI:

Kształcenie literackie i językowe:

- wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, logicznym,
- potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie,
- sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy,
- tworzy relację z wydarzeń; unika powtórzeń (sprawnie dobiera słownictwo), różnicuje wypowiedź składniowo,
- buduje ogłoszenie prasowe: nazywa cechy charakteru, usposobienia, temperamentu i predyspozycji człowieka,
- buduje wypowiedź o charakterze informacyjnym: stosuje właściwy rodzaj wypowiedzeń,
- używa różnych typów wypowiedzeń w zależności od celu i sytuacji mówienia,
- bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki; określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie, opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów,
- ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania,
- redaguje list do postaci literackiej,
- bezbłędnie pisze krótsze i dłuższe formy wypowiedzi,
- rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, liryce,
- dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza,
- podaje zasadę ortograficzną objaśniającą pisownię wskazanych wyrazów, uzupełnia interpunkcję w zapisie cytatu,
- używa cudzysłowu w zapisie wyrazów (wyrażeń, zwrotów) o charakterze przenośnym, ironicznym,
- prace pisemne są poprawne pod względem językowym.

Fleksja. Składnia. Słowotwórstwo:

- stosuje we własnej wypowiedzi formy nieosobowe czasownika na „-no”, „-to",
- potrafi wyjaśniać, od czego zależą formy odmiany rzeczownika,
- wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu biegle stosuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami
- rozpoznaje różne typy liczebników, określa ich formy gramatycznej funkcje w zdaniu,
- stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki),
- rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę,
- omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki i dopełnienia,
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie,
- przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów.

OCENA DOBRA:

Kształcenie literackie i językowe:

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe,
- potrafi tworzyć różne formy wypowiedzi pisemnej np. opowiadanie twórcze z dialogiem i elementami opisu, list , sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu,
- dobra znajomość tekstu pozwala na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego,
- poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy,
- wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.

Fleksja. Składnia. Słowotwórstwo:

- wymienia rodzaje zaimków,
- wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy,
- poprawnie stopniuje przymiotniki, wie, czemu służy stopniowanie,
- podaje przykłady różnych typów liczebników,
- odmienia konstrukcje czasownikowe z „się" użyte w znaczeniu strony zwrotnej,
- stosuje poprawne formy rzeczowników pospolitych i nazwisk żeńskich oraz par małżeńskich i bezbłędnie je zapisuje,
- układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie,
- rozpoznaje orzeczenia czasownikowe i imienne; posługuje się obu konstrukcjami
- buduje konstrukcję z orzeczeniem czasownikowym Imiennym; stroną czynną i bierną,
- wybiera z wywiadu wskazane informacje i buduje wypowiedź w formie mowy zależnej,
- stosuje poprawny szyk wyrazów w zdaniu; poprawia błędy w tym zakresie,
- przekształca zdania pojedyncze na zdania złożone podrzędnie, samodzielnie dobiera właściwy spójnik, oddziela przecinkiem zdanie nadrzędne od podrzędnego,
- samodzielnie dobiera stosowny tryb czasowników,
- rozróżnia zdania i równoważniki zdań,
- tworzy wyrazy pochodne o podanych znaczeniach;
- samodzielnie dobiera właściwe formanty,
- rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu,
- zgodnie z regułą ortograficzną pisze rzeczowniki zakończone na ,,ii" , „ji", wskazuje spójniki, przed którymi nie stawia się przecinka,
- tworzy wyrazy złożone i umie je bezbłędnie napisać.

OCENA DOSTATECZNA:

Kształcenie literackie i językowe:

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- w miarę poprawnie, samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, ogłoszenie, sms, zawiadomienie, przepis, itp.,
- jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- zna przewidziane programem gatunki literackie,
- umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego,
- odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu,
- poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat.

Fleksja. Składnia. Słowotwórstwo:

- wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej; określa formę fleksyjną czasowników,

- odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki; wskazuje tematy oboczne,
- rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki, liczebniki,
- stopniuje przymiotniki,
- rozróżnia przyimki proste,
- stosuje poprawnie formy fleksyjne rzeczownika "cudzysłów",
- tworzy właściwe formy fleksyjne liczebników głównych i zbiorowych, poprawnie je zapisuje,
- rozpoznaje i nazywa rodzaje wypowiedzeń, rozróżnia zdania i równoważniki, buduje je,
- stosuje właściwą interpunkcję,
- buduje zdanie pojedyncze rozwinięte z rozsypanki wyrazowej stosując właściwy szyk wyrazów,
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe,
- układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych,
- wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie,
- eliminuje powtórzenia wyrazowe,
- przekształca notatkę w spójną kilkuzdaniową wypowiedź,
- rozumie znaczenia słów; dokonuje korekty w zakresie nieprawidłowego ich zastosowania w zdaniu,
- rozpoznaje wyrazy obcego pochodzenia,
- buduje różne konstrukcje składniowe,
- stosuje równoważniki zdań i konstrukcje bezpodmiotowe w oficjalnych tekstach urzędowych, układa zdanie pojedyncze rozwinięte składające się ze wskazanych części mowy,
- przekształca zdanie złożone na pojedyncze,
- nazywa gazety i czasopisma ze względu na częstotliwość ukazywania się,
- stosuje poprawne formy fleksyjne zaimków osobowych,
- dobiera określenia tworzące grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym,
- tworzy poprawne formy fleksyjne liczebników,
- tworzy poprawne formy czasu przyszłego prostego i stosuje je we własnej wypowiedzi; dobiera różnorodne określenia,
- buduje wypowiedzenia z zastosowaniem trybu rozkazującego; poprawnie pisze "nie" z czasownikiem w formie osobowej,
- poprawnie zapisuje imiona i nazwiska,
- stosuje wielką literę w tytułach książek, filmów, obrazów, itp.,
- zgodnie z regułą ortograficzną pisze nazwy mieszkańców i przymiotniki utworzone do nazw miejscowości,
- właściwie zapisuje wyraz "nie" z poznanymi i utrwalonymi częściami mowy,
- tworzy wyrazy i ich formy z ubezdźwięcznieniem, stosuje poprawny zapis,
- umie zapisać utrwalone liczebniki proste i złożone,
- stosuje przecinki i dwukropek przy wyliczaniu.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności:

- jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu, względna poprawność językowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu zagadnienia,
- w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku jaki włożył w ich napisanie,
- stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela,
- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu,
- odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj,
- łączy wyrazy w zespoły składniowe,
- zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych,
- przeprowadza analizę słowotwórczą,
- wskazuje podstawę słowotwórczą i formant,
- nazywa typy formantów,
- tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów.

OCENA NIEDOSTATECZNA:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy i umiejętności objętych podstawa programową.

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym,
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych, nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.

Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

1) rodzice ucznia mają prawo wnioskować na piśmie do nauczyciela o podwyższenie oceny z języka polskiego w terminie nie dłuższym niż 2 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej z języka polskiego;

2) wniosek składa się w sekretariacie szkoły lub u nauczyciela;

3) z wnioskiem o podwyższenie oceny mogą wystąpić rodzice ucznia, jeśli spełnia on następujące warunki:

a) ma bardzo wysoką frekwencję (co najmniej 90%) na zajęciach szkolnych, w szczególności na zajęciach, z których wnioskuje o podwyższenie oceny,

b) wszystkie godziny opuszczone ma usprawiedliwione,

c) jest obecny na wszystkich zapowiedzianych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności,

d) starał się na bieżąco poprawiać oceny ze sprawdzianów,

e) przyniósł wszystkie sprawdziany podpisane przez rodzica i oddał je nauczycielowi,

f) zaistniały inne ważne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana przez nauczyciela,

4) jeśli uczeń nie spełnia powyższych warunków, wniosek będzie rozpatrzony negatywnie;

5) wniosek musi zawierać uzasadnienie;

6) we wniosku należy określić ocenę o jaką uczeń się ubiega;

7) wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane;

8) nauczyciel z wychowawcą rozpatruje wniosek i przeprowadza dalsze postępowanie;

9) Nauczyciel przedmiotu określa zakres materiału i umiejętności do sprawdzenia i informuje o terminie, czasie i miejscu, w którym odbędzie się pisemne i /lub ustne sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie danych zajęć edukacyjnych;

10) sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych, poprzez sprawdzian z konkretnych działów materiału;

11) nauczyciel przedmiotu ustala ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych w terminie nie późniejszym niż na 1 dzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej;

12) nauczyciel pisemnie wraz z uzasadnieniem informuje o swojej decyzji osobę składającą wniosek;

13) ustalona w ten sposób ocena nie może być niższa niż ocena przewidywana.

OCENA SPRAWDZIANÓW I TESTÓW:

0 – 29% - ndst.

30% - 49% - dop.

50% - 74% - dst.

75% - 89% - db.

90% - 99% - bdb.

100% - cel.

OCENA DYKTAND:

0 bł. – cel.

1-2 b. – bdb.

3-5 b. – db.

6-8 b. – dst.

9-11 b. – dop.

12 b. i więcej – ndst.